

נושא אישי:

קומיקס

שם התלמיד: להב שין

כיתה: ו'1

שם המורה:רותי גפר

בית ספר: גליל דו לשוני

תאריך: 5.2019

תוכן עניינים

מבוא

1. מה זה קומיקס?

2. היסטוריית התפתחות הקומיקס

3. ההבדל בין קומיקס לספר רגיל

סיכום

ביבליוגרפיה

מבוא

בחרתי בקומיקס, כי אני אוהב את הסוגה הזו, ואני אוהב את זה, שבקומיקס בדרך כלל הדמויות מוגזמות ולא מציאותיות. אני יודע, שקומיקס הוא בעצם סדרה ארוכה של ציורים ובועות-דיבור, ואני יודע גם, שקומיקס הוא תמיד מצוייר ובדרך כלל לא מציאותי וילדותי. השאלות שלי הן:

1. מתי נכתב הקומיקס הראשון?
2. האם ובאיזה אופן הדמויות בקומיקס שונות מדמויות בספר רגיל?
3. באיזו שנה הפך הקומיקס לפופולארי?
4. האם יש בית דפוס מיוחד לקומיקס?

מה זה קומיקס?

קומיקס או "עלילון" בעברית הוא סיפור מילולי המסופר בעזרת תמונות, טקסטים ובעות-דיבור. בקומיקס, המסגרות מהוות חלק משמעותי בסיפור ואפילו משפיעות על העלילה. בסוגה זו נמצאים אלמנטים שאין בסוגות אחרות, לדוגמה: בקומיקס משתמשים במסגרות כדי לתאר מצבים של לחץ או מצבים של רוגע באמצעות הצפיפות. קומיקס יכול גם הבעת רגשות באמצעות הבעות פנים והילות המקיפות את ראש הדמות. כמו כן, במצבים של קבלת מכה או נפילת הדמות יצורפו מילים כגון: טראח! פליק! בום! וכדומה.

חשוב לציין, שקומיקס הוא שפה מיוחדת במינה, שבה הציור והטקסט אינם ניתנים להפרדה - האחד פשוט לא יכול להתקיים בלי השני, למרות שיש מקרים, יוצאי דופן, של קומיקס ללא טקסט, שבהם התמונות מספרות את הסיפור. לציורים יש כוח משיכה גדול מאוד, מפני שהם גורמים לנו להסתכל על הקומיקס לפני שמתחילים לקרוא אותו.

אבל בסופו של דבר, הטקסט הוא זה שגורם לנו "להיכנס" ו"להרגיש" את הסיפור ולעבור מריבוע לריבוע. במילים אחרות, הסיפור הוא הדבר המרכזי והחשוב ביותר בקומיקס.

היסטוריית התפתחות הקומיקס

"הילד הצהוב" (Yellow Kid), שהופיע בארה"ב בשנת 1896, נחשב לקומיקס ה"מודרני" הראשון והיה הראשון שהופיע בצבע. למרות זאת, נהוג לחשוב שתחילתו של הקומיקס האירופי בעת החדשה הייתה בשנת 1929. זה התחיל בבליגיה, כאשר ז'ורז' רמי, המכונה "הרז'ה" (Georges Rémi – Hergé) התחיל את הסיפורים הראשונים, שתיארו את הרפתקאותיו של עיתונאי צעיר ונמרץ, המתרוצץ בלי הרף על פני שש יבשות תבל. אותו עיתונאי גם הפך בשנת 1954 ל"אדם הראשון על הירח", צלל למעמקי האוקיינוס ואף מצא את זהב האינקה. הכוונה היא, כמובן, לטינטין. במאפייני התקופה הבאה ניתן לראות השפעה ניכרת של מלחמת העולם השנייה. בשנים שקדמו למלחמה, במהלכה, וגם באלה שאחריה, הסגנון היה קודר יותר. את מקום סיפורי הקומיקס עם ההרפתקאות ה"כיפיות" שתוארו קודם, שנראות לנו היום קצת ילדותיות ותמימות, החליפו סיפורי עלילה פחות "נקיים" עם אלימות קצת יותר גראפית-פלאסטית. היום מכנים יצירות כאלה "קומיקס למבוגרים". יש לזה בעיני רבים קשר הדוק עם המלחמה.

באמצע שנות החמישים, החל להופיע הטרנד הבא: המערבונים. כאן פוגשים את לאקי לוק, שפרץ-דרך בתת-הז'אנר המערבוני, עם סוסו המדבר והסגנון המחויך והמודע לעצמו. מעניין לציין את התהליך שעברה הסדרה במהלך השנים. במידה מסוימת, תהליך זה היה הפוך לזה שעבר על עולם הקומיקס האירופאי כולו. בעוד שהנטייה הכללית היתה מעבר מקומיקס קליל וילדותי לקומיקס אפל ואלים, אצל לאקי לוק

הסיפורים הראשונים התרחשו במערב הפרוע הקלאסי: אנשים נפצעו, מתו והיו לא נחמדים.

הסיפורים הבאים כבר התרחשו ב"מערב המגניב" שבו אנשים נורו אבל לא מתו, נכנסו לבית הכלא, יצאו ממנו, ובכלל הכל הפך "חמוד" יותר.

ההבדל בין קומיקס לספר רגיל

הקומיקס עושה שימוש במטפורות חזותיות, בסמלים ובצבע. לרוב, הוא בעל תכנים

פופולריים משעשעים ולא מציאותיים, זאת, בניגוד לספרים רגילים, שלרוב יותר

רציניים וחסרי צבע. בנוסף לכך, קומיקס, בניגוד לספרים רגילים, יכול אלמנטים

במצבים מיוחדים, לדוגמא: יתווספו מילים כמו טראח! בום! או פליק! במצבים של

קבלת מכה או נפילת הדמות. כמו כן קומיקס גם יכול הילה סביב ראשה של דמות

במצבים של אהבה או קבלת מכה.

ספרים רגילים לא יכללו אפילו דבר אחד מן הרשימה הזאת, ואם זה לא מספיק,

קומיקס גם יכול לכלול חיות בתור דמויות ראשיות מה שרוב הספרים לא מכילים.

חשוב לציין, שרוב הספרים לא מכילים חיות בתור דמויות ראשיות, משום שרוב

הפעמים הספר אינו יכול לתת ממשות על הדמויות המרכזיות ולהבהיר בצורה ברורה

שהגיבור לא אנושי אלא בעל חיים אחר. בקומיקס אין מספר וכותבים בו בדיבור ישיר,

בגוף שני (פנייה ישירה אל מי שמדברים אליו). משופ שהוא כתוב לרוב כדו שיח,

כותבים בשפה יום-יומית ולפעמים אפילו בסלנג. עוד נקודה מעניינת היא, שבקומיקס

מביעים רגשות באמצעות הבעות פנים וצורת בלוני הדיבור. הנקודה האחרונה היא

שבקומיקס הכל מתומצת וקצר ככל האפשר.

סיכום

לדעתי למדתי הרבה מאוד ביחס למה שרציתי לדעת לדוגמא: שהקומיקס הראשון נוצר בשנת 1896, ושהקומיקס הפך לפופולארי בשנת 1929. למדתי גם שבקומיקס משתמשים רק בדיבור ישיר ולפעמים אפילו בסלנג.

עניין אותי בעיקר לדעת מתי נוצר הקומיקס הראשון, אבל כרגע יותר מעניינת אותי השאלה: האם יש בית דפוס מיוחד לקומיקס?

במהלך העבודה למדתי על עצמי, שקשה לי להתרכז בשקט מוחלט ושאני לא יכול לעבוד בלי אפילו קצת קולות חיצוניים.

באופן כללי נהייתי מכל העבודה, אבל במיוחד נהייתי לכתוב את הפרק העוסק בהיסטוריית התפתחות הקומיקס.

לסיכום אני רוצה לומר, שמאוד נהייתי מהעבודה, ולדעתי היכולת להביע את עצמי בכתב מאוד חשובה.

ביבליוגרפיה (מקורות מידע)

פירוש המושג קומיקס במילוג (מילון עברי עברי)

<https://milog.co.il/%D7%A7%D7%95%D7%9E%D7%99%D7%A7%D7%A1>

המושג קומיקס בויקיפדיה

<https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%A7%D7%95%D7%9E%D7%99%D7%A7%D7%A1>

בלי פאניקה

<http://www.blipanika.co.il/?p=1583>

כותר (ספרי לימוד דיגיטליים) - מילה טובה מאוד : עברית לכיתה ו

<https://school.kotar.cet.ac.il/KotarApp/Viewer.aspx?nBookID=103033297#271.267.4.none>

כלים ללימוד ועריכת קומיקס

[toondoo http://www.toondoo.com/Traitr.do](http://www.toondoo.com/Traitr.do)

מדברים קומיקס

http://specialcomics.cet.ac.il/EditComics.aspx?EditMode=NEW&ComicsEnvironment=IMAGINATION_AND_REALITY